

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 38P/37/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117221736
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Linda Anovčinová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2017:2117221736.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: C. V.Ü., N.. XX.XX.XXXX, C. A. M. XXC, C., C.. Č.. F. F. B., L.. P.. S. XXXX/XX, B., dieťa rodičov: matka - M. B., N.. XX.XX.XXXX, C. A. M. XXC, C., otec - J. V.Ü., N.. XX.XX.XXXX, C. A. C., C.. Č.. Ú. R., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava na vydanie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd ponecháva maloletého C. V.Ü., N.. XX.XX.XXXX v starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, M. F. F. B., P.. S. XXXX/XX, B., ktoré neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

II. Súd ustanovuje Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, za procesného opatrovníka na zastupovanie maloletého C. V.Ü. v tomto konaní.

III. Súd začína konanie o nariadenie výchovného opatrenia nad maloletým C. V.Ü..

odôvodnenie:

1. Podaním doručeným Okresnému súdu Trnava dňa 08.11.2017 navrhol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ÚPSVaR“) Trnava, aby súd začal konanie o uložení výchovného opatrenia nad maloletým C. V.Ü., N.. XX.XX.XXXX podľa 37 ods. 3 písm. b/ a § 37 ods. 4 písm. a/ zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoR“). Uviedol, že uznesením Okresného súdu Trnava č. k. 16P/24/2017-17 zo dňa 09.05.2017 bolo nad maloletým nariadené výchovné opatrenie, a to pobyt v Detskom domove B. na dobu 6 mesiacov, s účinnosťou od 02.06.2017. Matka maloletého s výchovným opatrením súhlasila, nakoľko nemala vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletého a v čase uloženia výchovného opatrenia absolvovala protialkoholické liečenie vo M. D.. S maloletým bola v telefonickom kontakte a po príchode z liečenia ho navštevovala. Matka maloletého začala spolupracovať s psychiatrom, začala navštevovať referát poradensko - psychologických služieb ÚPSVaR Trnava a občianske združenie Otvorené srdce pre klientov závislých od psychotropných látok. Maloletý začal od 21.07.2017 navštevovať domácnosť matky počas víkendových pobytov a okrem toho matka maloletého navštevovala aj v zariadení a bola s ním aj v častom telefonickom kontakte. Ďalej sa v podnete uvádza, že sama matka prejavila záujem o ponechanie maloletého v starostlivosti Detského domova (ďalej aj „DeD“) B., pretože sama potrebuje ešte pomoc a podporu pri nadobudnutí istoty v starostlivosti o maloletého. S týmto návrhom sa stotožnilo aj vedenie a aj psychologička DeD B. ako aj orgán SPODaSK. Nakoľko však platnosť výchovného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Trnava č. k. 16P/24/2017-17 zo dňa 09.05.2017 právoplatným dňa 02.06.2017 končí dňa 02.12.2017 a je v záujme maloletého jeho zotrvanie v Detskom domove B. navrhol, aby súd neodkladným opatrením maloletého C. ponechal v starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov v Detskom domove B., P.. S. XXXX/XX, B..

X. Z návrhu a predložených dokladov súd zistil nasledovný skutkový stav:

3. Uznesením Okresného súdu Trnava č. k. 16P/24/2017-17 zo dňa 09.05.2017 právoplatným dňa 02.06.2017 bol nad maloletým C. nariadené výchovné opatrenie, a to pobyt v Detskom domove B. na dobu 6 mesiacov, s účinnosťou od právoplatnosti uznesenia z dôvodu, že matka maloletého nadmieru požívala alkohol a maloletý s ňou odmietal žil, otec maloletého sa nachádza vo výkone trestu a nebol zistený nikto z príbuzných, kto by zabezpečil starostlivosť o maloletého. Matka s nariadením daného výchovného opatrenia súhlasila, s maloletým bola v telefonickom kontakte a po absolvovaní protialkoholického liečenia maloletého navštevovala. Zároveň matka maloletého začala spolupracovať s psychiatrom, referátom poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Trnava a so združením Otvorené srdce. Od 21.07.2017 začal maloletý matku navštevovať v jej domácnosti počas víkendov, pričom matka je s maloletým aj v častom telefonickom kontakte. Počas rodinnej konferencie v DeD B. dňa 20.10.2017 sa matka maloletého vyjadrila, že dňa 06.11.2017 nastupuje na preliečenie do Veľkého Zálužia, naďalej pracuje ako upratovačka v obchodnom centre Arkadia Trnava, a to 12 hodín denne, aj počas víkendov. Pracovnú zmluvu má uzavretú na dobu určitú do 31.12.2017. Bývanie matky je neisté, nakoľko nájomná zmluva na byt, v ktorom žije bola platná do 30.09.2017. Mala by jej byť však predĺžená.

4. Zo správy DeD B. o priebehu výchovného opatrenia vo veci maloletého C. zo dňa 11.10.2017 vyplýva, že maloletý bol prijatý dňa 20.02.2017 a umiestnený bol do R. K., odkiaľ po skončení školského roka prešiel do DeD B.. V správe sa ďalej uvádza, že maloletý je šikovný, našiel si kamarátov, rád sa chodí korčuľovať, hráva PC hry a prekonal bežné ochorenia. Čo sa týka styku maloletého s blízkymi, tak maloletý často počas školského roka býval u krstnej mamy, p. N., ktorá sa o neho vzorne starala a zaplatila mu aj letný tábor. Matka maloletého sa počas tohto obdobia liečila zo závislosti na alkohole, ale vždy o maloletého prejavovala záujem. Nakoľko maloletý sa zdráhal ísť k matke z dôvodu negatívnych zážitkov z minulosti, víkendové pobyty u matky maloletého boli povolené až po niekoľkých návštevách matky maloletého na pôde DeD. Krátkodobé víkendové pobyty maloletého u matky sa osvedčili a maloletý sa odtiaľ vracia spokojný. Matka sa mu venuje, vytvára mu program a kupuje mu oblečenie. Maloletý by sa chcel k matke vrátiť a dať jej ďalšiu šancu.

5. Zo správy psychologičky DeD B. o priebehu adaptácie maloletého zo dňa 10.10.2017 vyplýva, že maloletý sa v DeD adaptoval dobre, našiel si kamarátov. V školskom prostredí adaptácia maloletého stále prebieha, nakoľko po zvýšení školských nárokov si zabúdal značiť a následne aj vypracovávať úlohy a strácal pomôcky. Dôsledným kontrolovaním a spoločnou prípravou s vychovávateľom sa tieto ťažkosti zmierňujú. Z tohto dôvodu sa v správe ďalej odporúča pripravovať sa s maloletým na vyučovanie. Taktiež sa odporúča realizovať stretnutia maloletého s biologickou matkou.

6. Podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

11. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

12. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

13. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

14. Zmyslom neodkladného opatrenia je poskytnutie dočasnej ochrany oprávnenému účastníkovi a zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia. V mimosporovom konaní je možné nariadiť neodkladné opatrenie nielen na návrh, ale aj bez návrhu, v konaniach, ktoré možno začať bez návrhu. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Neodkladné opatrenie nie je v danom prípade (keď bol podaný aj návrh vo veci samej) konečným rozhodnutím, neprejudikujú sa ním práva účastníkov, čo znamená, že obsahom dočasnej úpravy obsiahnutej v neodkladnom opatrení nie je súd viazaný a v konečnom rozhodnutí môže rozhodnúť inak.

15. Potreba (bezodkladného) zabezpečenia potreby ochrany maloletého vyplýva aj z ustanovení zákona o rodine. Sleduje sa vždy najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa.

16. Podnet na nariadenie neodkladného opatrenia bol v danej veci podaný z dôvodu, že nad maloletým bolo nariadené výchovné opatrenie, ktorého platnosť končí dňa 02.12.2017, pričom je v záujme maloletého jeho ďalšie zotrvanie v Detskom domove B..

17. Vzhľadom k tomu, že konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neumožňuje vykonať vo veci úplné a riadne dokazovanie, ako je tomu v rámci konania vo veci samej, súd vychádza iba zo skutočností, ktoré považuje za osvedčené. V danej veci súd vychádzal najmä z podnetu podaného ÚPSVaR Trnava, ktorého obsahom bol skutkový stav a závery ich zisťovania a šetrení, ďalej vychádzal zo správy vypracovanej sociálnym pracovníkom DeD B. zo dňa 11.10.2017 a zo správy vypracovanej psychologičkou DeD B. zo dňa 10.10.2017. Súd sa na základe týchto záverov stotožnil s dôvodmi uvedenými v podnete na nariadenie neodkladného opatrenia. Má za to, že podnet na nariadenie neodkladného opatrenia je v danom prípade dôvodný, keďže sa osvedčili aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o opodstatnenosti práva a nároku, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana. Bolo osvedčené, že matka maloletého naďalej nemá vytvorené vhodné podmienky, aby zabezpečila riadnu starostlivosť o maloletého. V súčasnosti absoljuje preliečenie vo Veľkom Záluží a ako sa aj sama vyjadrila, ešte potrebuje pomoc a podporu pri nadobudnutí istoty v starostlivosti o maloletého. Otec maloletého sa v súčasnosti nachádza vo výkone trestu v Leopoldove. Keďže platnosť uloženého výchovného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Trnava č. k. 16P/24/2017-17 zo dňa 09.05.2017 skončí dňa 02.12.2017 a v záujme maloletého je jeho zotrvanie v DeD B., súd neodkladným opatrením maloletého Tomáša ponechal v starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, a to v Detskom domove B..

18. Podľa § 30 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), ak dôjde k stretnutiu záujmov zákonného zástupcu so záujmami zastúpeného alebo k stretnutiu záujmov tých, ktorých zastupuje ten istý zákonný zástupca, ustanoví súd osobitného zástupcu.

19. Podľa § 31 ods. 2 ZoR, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

20. Podľa § 31 ods. 3 ZoR, kolízneho opatrovníka súd ustanoví aj v prípadoch, ak maloleté dieťa nemá zákonného zástupcu alebo ak zákonný zástupca nemôže z vážneho dôvodu maloleté dieťa v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.

21. Podľa § 31 ods. 4 ZR, na ustanovenie kolízneho opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

22. Podľa § 68 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), v rozsahu, v akom nemá fyzická osoba spôsobilosť samostatne konať pred súdom, koná za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník. Procesný opatrovník je osoba ustanovená z dôvodov uvedených v tomto zákone súdom, ktorý spor prejednáva a rozhoduje.

23. Podľa § 69 CSP, súd ustanoví procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu. Rovnako postupuje, ak zákonný zástupca nemôže za fyzickú osobu konať alebo ak je nečinný.

24. Podľa § 117 CMP, ak treba, aby za maloletého konal opatrovník, súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

25. V zmysle citovaných ustanovení súd ustanovil maloletému C. V.Ü. vo výroku II. tohto uznesenia procesného opatrovníka, ktorý bude zastupovať jeho záujmy v tomto konaní. Za procesného opatrovníka pritom ustanovil podľa trvalého bydliska maloletého miestne príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, ktorý aj vedie dokumentáciu maloletého, nakoľko nebola navrhnutá žiadna blízka osoba, ktorú by súd mohol ustanoviť za opatrovníka maloletému dieťaťu.

26. Podľa § 23 ods. 2 CMP, ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

27. Podľa § 37 ods. 3 písm. b/ ZoR ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

28. Podľa § 37 ods. 4 písm. a/ ZoR na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom.

29. Nakoľko okrem podnetu na nariadenie neodkladného opatrenia bol zároveň podaný podnet na začatie konania vo veci samej, pričom súd má za to, že je potrebné ďalej konať o uložení výchovného opatrenia, začal súd vo výroku III. konanie o uloženie výchovného opatrenia v zmysle § 23 ods. 2 CMP.

Poučenie:

Proti výroku I. tohto uznesenia je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Trnava (§ 357 písm. d/ CSP).

V odvolaní treba uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis; ďalej proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Proti výroku II. a III. tohto uznesenia odvolanie nie je prípustné (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 CSP a contrario).